

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ

॥ ಅಷ್ಟಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಅಷ್ಟಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶತ್ರುಘ್ನಸ್ಯ ರೋಷಸ್ತೇನ ಕುಬ್ಜಾಯಾ ಭೂಮೌ ವಿಕರ್ಷಣಂ
ಭರತಸ್ಯಾದೇಶೇನ ತಸ್ಯಾ ಮೋಚನಂ ಚ

ಅಥ ಯಾತ್ರಾಂ ಸಮೀಹಂತಂ ಶತ್ರುಘ್ನೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾನುಜಃ |
ಭರತಂ ಶೋಕಸಂತಪ್ತಮಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ || 2.78.1 ||

ಗತೀರ್ಯಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ದುಃಖೇ ಕಿಂ ಪುನರಾತ್ಮನಃ |
ಸ ರಾಮಃ ಸತ್ತ್ವಸಂಪನ್ನಃ ಸ್ತ್ರಿಯಾ ಪ್ರವ್ರಾಜಿತೋ ವನಂ || 2.78.2 ||

ಬಲವಾನ್ ವೀರ್ಯಸಂಪನ್ನೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ನಾಮ ಯೋಽಪ್ಯಸೌ |
ಕಿಂ ನ ಮೋಚಯತೇ ರಾಮಂ ಕೃತ್ವಾಪಿ ಪಿತೃನಿಗ್ರಹಂ || 2.78.3 ||

ಪೂರ್ವಮೇವ ತು ವಿಗ್ರಾಹ್ಯಃ ಸಮವೇಕ್ಷ್ಯ ನಯಾನಯೌ |
ಉತ್ಪಥಂ ಯಃ ಸಮಾರೂಢೋ ನಾರ್ಯಾ ರಾಜಾ ವಶಂ ಗತಃ || 2.78.4 ||

ಇತಿ ಸಂಭಾಷಮಾಣೇ ತು ಶತ್ರುಘ್ನೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾನುಜೇ |
ಪ್ರಾಗ್ಧ್ವಾರೇಽಭೂತ್ ತದಾ ಕುಬ್ಜಾ ಸರ್ವಾಭರಣಭೂಷಿತಾ || 2.78.5 ||

ಲಿಪ್ತಾ ಚಂದನಸಾರೇಣ ರಾಜವಸ್ತ್ರಾಣಿ ಬಿಭೃತೀ |
ವಿವಿಧಂ ವಿವಿಧೈಸ್ತೈಸ್ತೈರ್ಭೂಷಣೈಶ್ಚ ವಿಭೂಷಿತಾ || 2.78.6 ||

ಮೇಖಲಾದಾಮಭಿಶ್ಚಿತ್ತೈರನ್ಯೈಶ್ಚ ವರಭೂಷಣೈಃ |
ಬಭಾಸೇ ಬಹುಭಿರ್ಬದ್ಧಾ ರಜ್ಜುಭಿರಿವ ವಾನರೀ || 2.78.7 ||

ತಾಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ತದಾ ದ್ವಾಸ್ಥೋ ಭೃಶಂ ಪಾಪಸ್ಯ ಕಾರಿಣೀಂ |
ಗೃಹೀತ್ವಾಕರುಣಂ ಕುಬ್ಜಾಂ ಶತ್ರುಘ್ನಾಯ ನ್ಯವೇದಯತ್ || 2.78.8 ||

ಯಸ್ಯಾಃ ಕೃತೇ ವನೇ ರಾಮೋ ನ್ಯಸ್ತದೇಹಶ್ಚ ವಃ ಪಿತಾ |
ಸೇಯಂ ಪಾಪಾ ನೃಶಂಸಾ ಚ ತಸ್ಯಾಃ ಕುರು ಯಥಾಮತಿ || 2.78.9 ||

ಶತ್ರುಘ್ನಶ್ಚ ತದಾಜ್ಞಾಯ ವಚನಂ ಭೃಶದುಃಖಿತಃ |
ಅಂತಃಪುರಚರಾನ್ ಸರ್ವಾನಿತ್ಯುವಾಚ ಧೃತವ್ರತಃ || 2.78.10 ||

ತೀವ್ರಮುತ್ಪಾದಿತಂ ದುಃಖಂ ಭ್ರಾತೃಣಾಂ ಮೇ ತಥಾ ಪಿತುಃ |
ಯಥಾ ಸೇಯಂ ನೃಶಂಸಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಃ ಫಲಮಶ್ನುತಾಂ || 2.78.11 ||

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಚ ತೇನಾಶು ಸಖೀಜನಸಮಾವೃತಾ |
ಗೃಹೀತಾ ಬಲವತ್ ಕುಬ್ಜಾ ಸಾ ತದ್ ಗೃಹಮನಾದಯತ್ || 2.78.12 ||

ತತಃ ಸುಭೃಶಸಂತಪ್ತಸ್ತಸ್ಯಾಃ ಸರ್ವಃ ಸಖೀಜನಃ |
ಕೃದ್ಧಮಾಜ್ಞಾಯ ಶತ್ರುಘ್ನಂ ವ್ಯಪಲಾಯತ ಸರ್ವಶಃ || 2.78.13 ||

ಅಮಂತ್ರಯತ ಕೃತ್ಸ್ನಶ್ಚ ತಸ್ಯಾಃ ಸರ್ವಃ ಸಖೀಜನಃ |
ಯಥಾಯಂ ಸಮುಪಕ್ರಾಂತೋ ನಿಃಶೇಷಂ ನಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ || 2.78.14 ||

ಸಾನುಕ್ರೋಶಾಂ ವದಾನ್ಯಾಂ ಚ ಧರ್ಮಜ್ಞಾಂ ಚ ಯಶಸ್ವಿನೀಂ |
ಕೌಸಲ್ಯಾಂ ಶರಣಂ ಯಾಮಃ ಸಾ ಹಿ ನೋಽಸ್ತಿ ಧೃವಾ ಗತಿಃ || 2.78.15 ||

ಸ ಚ ರೋಷೇಣ ಸಂವೀತಃ ಶತ್ರುಘ್ನಃ ಶತ್ರುಶಾಸನಃ |
ವಿಚಕರ್ಷ ತದಾ ಕುಬ್ಜಾಂ ಕ್ರೋಶಂತೀಂ ಪೃಥಿವೀತಲೇ || 2.78.16 ||

ತಸ್ಯಾಂ ಹ್ಯಾಕೃಷ್ಯಮಾಣಾಯಾಂ ಮಂಥರಾಯಾಂ ತತಸ್ತತಃ |
ಚಿತ್ರಂ ಬಹುವಿಧಂ ಭಾಂಡಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ತದ್ವ್ಯಶೀರ್ಯತ || 2.78.17 ||

ತೇನ ಭಾಂಡೇನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಂ ಶ್ರೀಮದ್ ರಾಜನಿವೇಶನಂ |
ಅಶೋಭತ ತದಾ ಭೂಯಃ ಶಾರದಂ ಗಗನಂ ಯಥಾ || 2.78.18 ||

ಸ ಬಲೀ ಬಲವತ್ ಕ್ರೋಧಾದ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪುರುಷರ್ಷಭಃ |
ಕೈಕೇಯೀಮಭಿನಿರ್ಭರ್ತ್ಸ್ಯ ಬಭಾಷೇ ಪರುಷಂ ವಚಃ || 2.78.19 ||

ತೈರ್ವಾಕ್ಯೈಃ ಪರುಷೈರ್ದುಃಖೈಃ ಕೈಕೇಯೀ ಭೃಶದುಃಖಿತಾ |
ಶತ್ರುಘ್ನಭಯಸಂತ್ರಸ್ತಾ ಪುತ್ರಂ ಶರಣಮಾಗತಾ || 2.78.20 ||

ತಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಭರತಃ ಕ್ರುದ್ಧಂ ಶತ್ರುಘ್ನಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ |
ಅವಧ್ಯಾಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಪ್ರಮದಾಃ ಕ್ಷಮ್ಯತಾಮಿತಿ || 2.78.21 ||

ಹನ್ಯಾಮಹಮಿಮಾಂ ಪಾಪಾಂ ಕೈಕೇಯೀಂ ದುಷ್ಟಚಾರಿಣೀಂ |
ಯದಿ ಮಾಂ ಧಾರ್ಮಿಕೋ ರಾಮೋ ನಾಸೂಯೇನ್ಮಾತೃಘಾತಕಂ || 2.78.22 ||

ಇಮಾಮಪಿ ಹತಾಂ ಕುಬ್ಜಾಂ ಯದಿ ಜಾನಾತಿ ರಾಘವಃ |
ತ್ವಾಂ ಚ ಮಾಂ ಚೈವ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ನಾಭಿಭಾಷಿಷ್ಯತೇ ಧ್ರುವಂ || 2.78.23 ||

ಭರತಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶತ್ರುಘ್ನೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾನುಜಃ |
ನೃವರ್ತತ ತತೋ ದೋಷಾತ್ ತಾಂ ಮುಮೋಚ ಚ ಮೂರ್ಛಿತಾಂ || 2.78.24 ||

ಸಾ ಪಾದಮೂಲೇ ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ಮಂಥರಾ ನಿಪಪಾತ ಹ |
ನಿಃಶ್ವಸಂತೀ ಸುದುಃಖಾರ್ತಾ ಕೃಪಣಂ ವಿಲಲಾಪ ಹ || 2.78.25 ||

ಶತ್ರುಘ್ನವಿಕ್ಷೇಪವಿಮೂಢಸಂಜ್ಞಾಂ
ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಕುಬ್ಜಾಂ ಭರತಸ್ಯ ಮಾತಾ |
ಶನೈಃ ಸಮಾಶ್ವಾಸಯದಾರ್ತರೂಪಾಂ
ಕೌಂಚೀಂ ವಿಲಗ್ನಾಮಿವ ವೀಕ್ಷಮಾಣಾಂ || 2.78.26 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ ಅಷ್ಟಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ||